

РЕШЕНИЕ

№ 185

гр. Шумен, 22.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ШУМЕН, III-И СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Петина Кр. Николова

при участието на секретаря Мариана Любч. Митева
като разгледа докладваното от Петина Кр. Николова Гражданско дело № 20233630102552 по описа за 2023 година

С исковата молба е предявен отрицателен установителен иск за несъществуване на задължение с правно основание чл. 439 от ГПК – въз основа на факти (в случая погасителна давност), настъпили след приключването на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание.

Делото е образувано по искова молба, подадена от Е. Т. Г. с ЕГН ***** от гр. ***, срещу ***, със седалище и адрес на управление: гр. ***, представлявано от управителите Х.М. и П.В.. В исковата молба се излагат твърдения, че срещу ищцата бил издаден изпълнителен лист по ч.т.д. № 2497/2010 г. на ШРС в полза на „****“ ЕАД, по който било образувано изпълнително дело с № 960/2011 г. на ЧСИ А.Т.. По делото след извършена цесия като кредитор и вискател встъпил ответникът „****“ ЕООД. След отнемане на правата на ЧСИ А.Т. изпълнителното дело било прехвърлено на ЧСИ Р.Р. и било заведено като изп. дело № 3515/2018 г. по описа на този ЧСИ. Твърди се, че по делото не са извършвани никакви действия освен връчване на призовка за доброволно изпълнение и призовка за принудително изпълнение. Счита, че поради дългият период, в който няма извършвани действия, които да прекъснат давността, е изтекла предвидената в закона погасителна давност. Предвид това моли съда да установи, че поради изтекла погасителна давност не дължи сумите по изпълнителния лист и съответното изп. дело, включваща главници, лихви и разноски (включително тези по изпълнителното производство). Претендира и направените по делото разноски, включително тези по изпълнителното производство.

В хода по същество ищецът, чрез процесуалния си представител, поддържа така предявения иск. Счита, че същият е основателен и доказан. Твърди, че ищцата не дължи както сумите по изпълнителния лист, така и акцесорните вземания. Моли съда да уважи иска и да осъди ответника да ѝ плати сторените по делото разноски, включително тези за

събиране на доказателства, платени по изп. дело.

В предоставения на ответника „****“ ЕООД гр. София едномесечен срок е постъпил отговор, с който се оспорва основателността на иска. Твърдят, че с оглед разрешението по тълк. дело № 3/2020 г. на ВКС до 26.06.2015 г. давност не е текла. Твърди се, че всички действия, поискани след тази дата прекъсват давността. Изрично е посочено, че такива действия са поискани и по изп. дело, дори са налице плащания след 26.06.2015 г., с които е прекъсвана давността. Излагат твърдения, че перемпцията няма никакво отношение към въпроса за давността. По изложените съображения твърдят, че процесното вземане не е погасено по давност и молят съда да отхвърли иска като им присъди сторените по делото разноски. Направено е възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, платено от ищцата.

В съдебно заседание ответникът не се явява, а моли делото да бъде разгледано в негово отсъствие. В становището по същество, което са представили писмено на съда, поддържат всички възражения направени в отговора и моли за присъждане на сторените по делото разноски.

Съдът, като съобрази твърденията на страните и представените по делото доказателства, установи следното от фактическа страна:

От доказателствата по делото се установява, че по ч.т.д. № 2497/2010 г. на Районен съд – Шумен, съдът е издал заповед за изпълнение на парично вземане по чл. 410 от ГПК № 1648 от 21.06.2010 г., с която е осъдил ищцата Е. Т. Г. да заплати на „****“ ЕАД сумата от 3673,39 лв. представляваща главница по договор за потребителски кредит № 7401811551 от 14.05.2008 г.; сумата от 77,85 лв. представляваща обезщетение за забава за периода 15.11.2009 г. – 31.05.2010 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 18.06.2010 г. до изплащане на вземането и разноските по делото в общ размер на 175,02 лв. Заповедта за изпълнение на парично вземане е влязла в законна сила и въз основа на нея е издаден изпълнителен лист на 27.07.2010 г.

Въз основа на този изпълнителен лист на 14.04.2011 г. е образувано изп. дело № 20118770400960 по описа на ЧСИ А.Т. с рег. № 877 на КЧСИ и район на действие ШОС. С молбата за образуване на изпълнително дело, подадена на 14.04.2011 г. вискателят „****“ ЕАД е поискал изрично от съдебния изпълнител извършването на проучване на имуществото на длъжника и предприемане на действия по принудително събиране на вземането – запор на вземания на длъжника от трети лица.

На 16.04.2011 г., ведно с изготвяне на призовката за доброволно изпълнение, ЧСИ е насрочил и опис на движими и недвижими вещи на длъжника за 18.05.2011 г. Призовката за доброволно изпълнение е връчена на длъжника на 30.04.2011 г. Насроченият опис не е извършен. На 18.05.2011 г. е постъпила молба от съпругът на длъжника, от която е видно, че тя се намира в чужбина и той моли опис да не бъде извършван, а да се изчака един месец, докато тя изпрати пари, с които да започне да погасява задължението. На 18.06.2011 г. в касата на ЧСИ е внесена сумата от 500 лв. от името на Е. Т. Г.. На 07.07.2011 г. е внесена сумата от 300 лв., на 08.08.2011 г. – 150 лв., на 10.11.2011 г. – 140 лв. На 12.06.2012 г. на длъжника е изпратена призовка за принудително изпълнение, в която обаче няма посочен конкретен изпълнителен способ. На 28.06.2012 г. в касата на ЧСИ е внесена сумата от 50 лв. от името на Е. Т. Г..

Със заповед на министъра на правосъдието архива на ЧСИ А.Т. е прехвърлен временно на ЧСИ Р.Р., тъй като ЧСИ Тонев е бил с временно отнета правоспособност. Изп.

д. № 20118770400960 на ЧСИ А.Т. е преобразувано в изп. д. № 20189310403515 на ЧСИ Р.Р. На 16.04.2019 г. е отнета окончателно правоспособността на ЧСИ А.Т..

На 27.04.2018 г. ответникът „***“ ЕООД са уведомили ЧСИ, че по сметка на взыскателя било постъпило частично плащане на 08.12.2017 г. в размер на 30 лв. и са помолили тази сума да бъде приспадната от вземането по изпълнителното дело. На този етап по изпълнителното дело няма информация за извършено прехвърляне на вземането и защо „***“ ЕООД се идентифицират като кредитор и взыскател.

На 05.11.2019 г. по делото е постъпила молба от „***“ ЕООД, с която искат от ЧСИ да наложи заповест на банковите сметки на длъжника. Банкови сметки не са установени, поради което не са предприети тези действия от ЧСИ. По собствена инициатива ЧСИ е извършил и други справки за имущество на длъжника, но такова не е установено. На 26.07.2022 г. „***“ ЕООД отново са поискали от ЧСИ да наложи заповест на банковите сметки на длъжника. На 16.03.2023 г. са поискали справка за трудови договори и налагане на заповест на трудовото ѝ възнаграждение. Такива не са открити. Независимо от всичко това по делото продължава да няма доказателства защо „***“ ЕООД се считат за взыскател – няма подавана молба от тях за конституирането им, няма доказателства и дори и твърдения да са придобивали вземането. Едва с отговора по настоящото дело е посочено, че с договор за цесия от 23.02.2015 г. вземането е прехвърлено от кредитора по изпълнителния лист на тях. Това твърдение не е оспорено от ищцата.

Въз основа на така установената фактическа обстановка, съдът намира следното от правна страна:

Предявеният с исковата молба иск е с правно основание чл. 439 от ГПК – за установяване на несъществуване на задължение въз основа на факти, настъпили след приключването на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание – в случая това е изпълнителния лист. Искът е отрицателен установителен и тъй като ищецът твърди, че вземането срещу него е погасено поради изтичане на предвидената в закона 5-годишна давност, това прехвърля тежестта за доказване върху ответника, който трябва да докаже, че в периода от издаване на изпълнителния лист до предявяване на иска са извършвани изпълнителни действия, които да прекъсват давността и срокът между тях е по-малък от 5 години. Тук трябва да се посочи, че предмет на делото е дължимостта на сумите по издадения изпълнителен лист, а не тези, които са акумулирани впоследствие – разноски по изпълнителното дело и други.

За да установи съдът дали за вземането на „***“ ЕООД срещу Е. Т. Г. е настъпила предвидената в закона давност, следва да съобрази Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по тълкувателно дело № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, както и Тълкувателно решение № 3/28.03.2023 г. по тълкувателно дело № 3/2020 г. на ОСГТК на ВКС. С първото от двете цитирани тълкувателни решения е прието, че давността се прекъсва с всяко поискано или предприето изпълнително действие срещу длъжника, т.е. че в рамките на изпълнителния процес тече давност, а изпълнителните действия по събиране на вземането я прекъсват, като от всяко такова поискано или предприето действие започва да тече нова давност, с което обявяват за изгубило сила Постановление № 3/1980г. на Пленума на Върховния съд. Със същото тълкувателно решение е прието, че когато взыскателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години и изпълнителното производство е прекратено по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК (чл. 330, ал. 1, б. "д" ГПК отм.), нова погасителна

давност за вземането започва да тече от датата, на която е поискано или е предприето последното валидно изпълнително действие. С второто тълкувателно решение върховните съдии приемат, че Постановление № 3/1980г. на Пленума на Върховния съд, губи сила от датата на постановяване на Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по тълкувателно дело № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, т.е. до тази дата се прилагат разрешението на Постановление № 3/1980 г. относно това, че по време на изпълнителния процес давност не тече.

Предвид това и с оглед установените по делото факти, съдът намира следното:

С влизането в сила на съдебния акт, който установява вземането започва да тече 5-годишна давност за процесното вземане. Това означава, че с влизане в сила на заповедта за изпълнение, издадена по ч.т.д. № 2497/2010 г. на ШРС, за вземането е започнала да тече давност, която е 5-годишна за всички вземания, независимо от техния характер.

Съгласно разрешението по Тълкувателно решение № 3/28.03.2023 г. по тълкувателно дело № 3/2020 г. на ОСГТК на ВКС в периода до 26.06.2015 г. давността за процесното вземане не е текла, т.е. била е спряна. По изп. дело № 20118770400960 по описа на ЧСИ А.Т. няма извършени валидни действия по принудително изпълнение. Такива са поискани само с молбата за образуване на изпълнителното дело, а няма предприети такива от ЧСИ. Съдът счита, че не може да се вземат предвид като валидни действия насрочения опис на движими вещи и недвижим имот за 18.05.2011 г., тъй като липсва каквато и да е индивидуализация на тези вещи (поне да е посочено къде се намират) или на имота. Няма валидно действие описано и в призовката за принудително изпълнение от 28.06.2012 г. – там няма въобще посочен изпълнителен способ.

По изпълнителното дело обаче са постъпвали суми за доброволно плащане от името на длъжника. Доколкото с тях изрично се погасява вземането по изпълнителното дело, може да се приеме, че са налице основанията на чл. 116, б. „а“ от ЗЗД – признание на вземането от длъжника чрез конклюдентни действия. Това обаче е без съществено значение, тъй като на основание Постановление № 3/1980г. на Пленума на Върховния съд, което се е прилагало в този период, давността за вземането е била спряна докато е висящо изпълнителното дело. Съдът счита, че независимо от липсата на изрично поискани и предприети действия по принудително изпълнение, перемпция също не е може да настъпи докато длъжникът е плащал редовно част от задължението. Перемпция може да настъпи, когато изминат две години след като длъжникът е спрял да плаща и в този период няма поискани или предприети действия по принудително изпълнение. Предвид това съдът счита, че тъй като последното доброволно плащане по изпълнителното дело е постъпило на 28.06.2012 г., то на 29.06.2014 г. изп. д. № 20118770400960 на ЧСИ А.Т. вече е било перимирано, независимо от липсата на изрично изявление на ЧСИ в този смисъл. От тази дата започва да тече нова давност.

На 27.04.2018 г. ответникът „***“ ЕООД са уведомили ЧСИ, че по сметка на вискателя било постъпило частично плащане на 08.12.2017 г. в размер на 30 лв. Съдът счита, че в този случай не са налице основанията на чл. 116, б. „а“ от ЗЗД, за да се приеме, че е налице признание на вземането. Наистина в определени случаи доброволното плащане може да се приеме за признание на вземането. Доколкото обаче, за да е налице признание – дали изрично или с конклюдентни действия – трябва от изявлението на длъжника да е достатъчно ясно, че не оспорва вземането. Първо, по делото няма никакви доказателства, че такова плащане наистина е постъпило – имаме само изявление на лице, което дори и не е страна по изпълнителното дело, тъй като на този етап от производството „***“ ЕООД не са

уведомили ЧСИ за извършената цесия. Те не са конституирани като взыскател в нито един момент. Освен това плащането на част от вземането не означава, че се признава цялото вземане. Трябва от обстоятелствата по делото да става ясно, че длъжникът признава задължението към кредитора. Впечатление прави, че се твърди, че плащането е извършено по сметка на взыскателя (неясно кой „***“ ЕАД или „***“ ЕООД), но на съда е служебно известно, че ищцата е имала поне още едно друго задължение към „***“ ЕАД, което също е било прехвърлено на „***“ ЕООД). В настоящото производство няма никаква яснота какво, на кого и защо е платила тя на 08.12.2017 г. По тази причина няма как да се приеме, че това плащане представлява признание на вземането с конклюдентни действия.

Давността за вземането е изтекла на 30.06.2019 г. с изтичане на 5 години след перимирането на делото. Валидността на поисканите или извършените след тази дата действия по принудително изпълнение по изп. д. № 20189310403515 по описа на ЧСИ Р.Р. е без правно значение, тъй като вземането вече е погасено поради изтичане на предвидената в закона давност. С погасяването по давност на вземанията, установени по изпълнителния лист, се погасяват по давност и акцесорните вземания.

С оглед на това съдът намира, че погасителната давност за процесното вземане е изтекла и то вече не може да бъде събирано по принудителен ред. Предвид това предявеният иск се явява изцяло основателен.

За разноските:

От страна на ищеца е направено искане по чл. 78, ал. 1 от ГПК – за заплащане на разноските, направени от него в производството. Ответната страна е направила възражение за прекомерност на адвокатския хонорар, поради което преди разглеждане на въпроса за размера на дължимите разноски, съдът следва да разгледа първо възражението по чл. 78, ал. 4 от ГПК. По делото ищецът е заплатил адвокатско възнаграждение в размер на 700 лв. За да прецени дали този хонорар е прекомерен съдът взе предвид следното: с решение от 25.01.2024 г. по С-438/22 на Съда на Европейския съд е прието, че Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения противоречи на член 101, параграф 1 от ДФЕС за неограничаване на свободата на конкуренцията и на основание чл. 101, параграф 2 от ДФЕС подобни споразумения са нищожни. На основание чл. 4, параграф 3 от ДЕС съдилищата не следва да прилагат подобни норми. Доколкото това означава, че съдът няма друг начин как да прецени дали платеното адвокатско възнаграждение е прекомерно, тъй като чл. 78, ал. 4 от ГПК препраща към нищожен според европейското законодателство акт и тъй като няма друг ред за определяне на депозитът, то това следва да става изцяло по преценка на съда. За да направи тази преценка, съдът съобрази – фактическата и правна сложност на делото, броя на проведените заседания, материалния интерес и др. Предвид това съдът намира, че платения от ищцата адвокатски хонорар в размер на 700 лв. не е прекомерен.

Предвид изложеното и с оглед изводите на съда за основателност на исковете на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, съдът намира, че ответникът следва да заплати изцяло направените от ищеца разноски в производството, възлизащи в общ размер на 700 лв. адвокатско възнаграждение, 146,94 лв. платена държавна такса и 42,90 лв. разноски за събиране на писмени доказателства. Последната сума е платена от ищцата с цел снабдяване с писмени документи от ЧСИ, които са й били необходими за завеждане на делото. Тези разноски следва да й бъдат възстановени.

Водим от всичко гореизложено и на основание чл. 235 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО спрямо „***, със седалище и адрес на управление: гр. ***, представлявано от управителите Х.М. и П.В., че Е. Т. Г. с ЕГН ***** от гр. ***, **НЕ ДЪЛЖИ** сумите по изпълнителен лист от 27.07.2010 г., издаден въз основа на заповед за изпълнение на парично вземане по чл. 410 от ГПК № 1648 от 21.06.2010 г. по ч.т.д. № 2497/2010 г. на Районен съд – Шумен.

ОСЪЖДА „***, със седалище и адрес на управление: гр. ***, представлявано от управителите Х.М. и П.В., **ДА ЗАПЛАТИ** на Е. Т. Г. с ЕГН ***** от гр. ***, **СУМАТА** от **889,84 лв.** (осемстотин осемдесет и девет лева и осемдесет и четири стотинки), представляващи направените от ищцата разноски в производството.

Решението подлежи на обжалване от страните в двуседмичен срок, който започва да тече от връчване на съобщенията за изготвянето му на страната.

Съдия при Районен съд – Шумен: _____